

ЮНОШИ ДО 14 ГОДИНИ

Въпроси за теоретичен изпит

Част I. Теория и методика на конния спорт

1. Седеж – дефиниция и видове седеж

Отговор: Дефиниция: Под понятието седеж се разбира положението, което тялото на ездача заема в седлото по време на ездата, позволяващо получаването на единство в движенията на *коня* и ездача.

а. **Основен седеж** – правилния основен седеж се изразява във вертикално положение на горната част на тялото, като кръста е подвижен, седалището е опряно плътно в седлото на двете седалищни кости, чатала и бедрата до коленете. Главата на ездача е изправена, брадата е прибрана, погледа напред. Гърдите и кръста са издадени напред, а раменете са отворени. Шенкелите са свободно отпуснати, допрени до страните на коня малко зад опаса. Отвесът спуснат от коляното минава през върха на ботуша. Петата силно опъната надолу.

б. Видове състезателни седежи:

- **Манежен седеж (за обездка)** покрива се с основния седеж. Дължината на стремената при отпуснати крака трябва да достигат до глезенните стави

- **скокови седеж** - горната част на тялото е приведена напред от тазобедрените стави, като кръста също е огънат напред, седалището е леко отделено от седлото, стремената са скъсени в зависимост от дължината на краката на ездача до 10 см. (от две до четири дупки), коленете също се подават напред, опората в седлото се осъществява чрез коляното и шенкела, петата е силно опъната надолу.

2. Алюри

Колко алюра са познати при коня? Посочете всеки един алюр от колко такта се състои. Опишете последователността на тактовете при алюра ходом, като започнете от десен заден крак. Колко вида ходом познавате?

Отговор:

Ходом – четиритактов алюр, **тръс** – двутактов алюр, **галоп** – тритактов алюр.

2.1. Ходом. Опишете колко тактов е алюра и последователността при стъпване на крайниците на коня.

Отговор: Четири тактов алюр със следната последователност при стъпване на крайниците на коня - десен заден, десен преден, ляв заден, ляв преден ляв. Имаме: среден, събран, работен, удължен и свободен ходом,

2.2 Тръс. Опишете колко тактов алюр е тръса и последователността при стъпване крайниците на коня. Колко вида тръс имаме?

Отговор: **Тръс** – двутактов алюр с четири фази при който краката стъпват, както следва: последователно ляв диагонал (преден ляв и десен заден) и десен диагонал (десен преден и ляв заден) името на диагоналите се носи от предните крайници, като между смяната на диагоналите коня виси във въздуха.

Имаме

- работен,
- събран,
- среден и
- удължен

2.3 Галоп. Опишете колко тактов алюр е галопа и последователността при стъпване крайниците на коня. Колко вида галоп имаме?

Отговор: Галоп е тритактов алюр, при който коня стъпва последователно, както следва: (галоп наляво) - десен заден, десен диагонал (десен преден и ляв заден) и преден ляв последвано от висене на коня във въздуха (летяща фаза).

Имаме

- работен,
- събран,
- среден и
- удължен.

3. Видове помощи

Колко вида помощи има при управлението на коня? Кажете кои са основните помощи и тяхната последователност на прилагане.

Отговор: помощите се делят на:

- основни,
- спомагателни и
- допълнителни.

Основните помощи са: шенкел, тежест и повод.

Последователността на прилагане е: тежест-шенкел-повод.

4. Спомагателни помощи

Дефинирайте спомагателните помощи, избройте ги и посочете какво подпомагат те.

Отговор: Помощите които служат да засилят действието на основните помощи се наричат спомагателни. Това са:

- глас,
- нагайка,
- шпори,
- награди и
- наказания.

5. Допълнителни помощи

Дефинирайте допълнителните помощи.

Отговор:

Всички останали помощи които действат автоматично се наричат допълнителни помощи.

Това са:

- мартингал,
- шпрунт,
- странични поводи и др.

6. Помощи за тръгване на коня на ходом.

Отговор: Ездача увеличава действието на шенкелите чрез натиск до опаса, тежестта е към колената и бедрата като се намалява натиска на седалището повода се пропуска без да губи контакта с устата.

7. Помощи за спиране

Отговор: ездача увеличава действието на шенкелите чрез натиск до опаса, тежестта се измества към седалищните кости, повода се задържа до постигане на спирането

8. Помощи за повдигане на галоп

Отговор: Шенкели: вътрешния до опаса поддържа импулса, външния зад опаса ангажира външния заден крак и поддържа коня прав, тежестта е на външната седалищна кост, вътрешния повод създава постановка (да се вижда окоето на кона), външния прав с противодействие

ЧАСТ II. ПРАВИЛОЗНАНИЕ

1. Ветеринарен преглед (прескачане и обездка)

Колко ветеринарни прегледа имаме? Какво е холдинг бокс?

Отговор: имаме два ветеринарни прегледа **първия при пристигането на конете**, на който се проверява общото състояние, ваксинния статус и кратка проверка идентичността на коня и **основен преглед** по час обявен предварително от организаторите.

Холдинг бокс е място където коня престоява за проверка от ветеринарен лекар, ако е показал куцота или съмнение за такава по време на ветеринарния преглед

2. Допустима амуниция и облекло

Отговор: на ветеринарния преглед коня се представя на юздечка или мундщук, като е забранено поставянето на попона, гамаши, бинтове, наушници и др. Други съоръжения и екипировка не са разрешени. Не може да се представя кон с опит да се скрие неговата идентичност с боя или оцветяване. Коня трябва да бъде тоалиран, почистен с намазани копита, но смазката не трябва да бъде оцветяваща копитата. Коня трябва да се придружава от паспорт.

Състезателят или представящото коня лице трябва да бъде прилично облечено за предпочитане с униформа. Забранено е представянето на коня по джапанки, маратонки, фланелки без ръкави.

3. Загряване коня при прескачането на препятствия

3.1. Допустимо място за замяване при състезание

Замяването на коня може да се извършва само на определеното от организаторите място което се наблюдава от стюард и където са поставени тренировъчните препятствия

3.2. Брой препятствия допустими на плаца за замявка

Отговор: Задължително е организаторите да осигурят минимум две препятствия от които едното отвесно, а другото широко. Максималната височина на препятствията не може да надвишава повече от 10 см. височината на основния паркур. При възможност е допустимо и построяването на комбинация

3.3. Посока на скачане на препятствия в плаца за разгриване

Отговор: препятствията на плаца за загривка могат да се скачат само в посоката указана от поставените на препятствието флагове

4. Използване на нагайка

Посочете три примера за неправилно използване на нагайка.

Отговор: нагайката е спомагателна помощ при обзядването на коня. Правилното ѝ използване е от изключително значение.

При обзядването на коня може да се използва нагайка с дължина до 120 см. При понита дължината на нагайката е 110 см.

В обездката може да бъде използвана във всички тренировъчни плацове и тези за загриване на коня. Забранено е използването на нагайка в състезателния плац и обиколка на същия преди старт.

При прескачането и всестранната езда използването на нагайка с дължина до 120 см е разрешено при подготовката на коня. При състезания разрешената дължина нагайката заедно с ушичките не може да надвишава 75 см. Забранява се ползването на нагайка с тежести в края си.

Забранено е използването на нагайка при състезания по издръжливост

Забранено е използване на нагайка третирано като жестокост:

- a. когато служи за изливане на гнева
- b. използването на нагайката за удряне на коня по главата,
- c. употребата ѝ през рамо (например ако нагайката е в дясната ръка да удря коня отляво) само във всестранната езда
- d. използването и повече от три пъти за всеки един инцидент.
- e. използването и след прескачане на последно препятствие
- f. използването и след елиминиране

5. Забранени средства при участие в състезания в основния манеж по обездка

Отговор: Забранено е използването на нагайка, бинтове, гамаши и камбани.

6. Разглеждане паркур, облекло, време за разглеждане.

Отговор: Разглеждането на паркура е разрешено след оповестяване чрез сигнал на камбана, анонсиране по уредбата или поставяне на семафор с зелен цвят повдигнат нагоре. Задължителното облекло е бяла риза или риза с бяла яка и бели маншети, вратовръзка, бял брич и черни ботуши. Сакото може да се носи и на ръка.

7. Камбана. За какво се използва камбаната? Избройте поне три случая в които е необходимо нейното използване.

Отговор: Камбаната е връзката на съдийското ръководство със състезателите. Тя служи:

- да разреши на състезателите да влезнат в плаца;
- да даде сигнал за старт;
- да спре състезателя по някаква причина;
- да посочи, че някакво препятствие е съборено или изместено след неподчинение;
- Да продължи паркура след прекъсване;
- Да оповести, че състезателя е изключен;

8. Наказания в дисциплината прескачане на препятствия. Видове наказания

Отговор: Налагат се следните наказания

- съборено препятствие или стъпване в канава
- неподчинение
- отклонение от задължителния път
- падане на кон или ездач
- неразрешена помощ

- закъснение от контролното време

9. Неподчинения

При колко неподчинения в паркура състезателят се изключва

Отговор: Счита се за неподчинение:

- спиране,
- отбиване,
- съпротива,
- волт.

Всяко второ неподчинение води до елиминиране. *По наредба на БФКС при деца, юноши и млади коне по изключение са разрешени две неподчинения и при трето състезателя се елиминира.*

10. Съпротива:

Дефиниция и наказание

Отговор: съпротива е когато коня откаже да върви напред, спре по някаква причина, направи едно или няколко полу или цели обръщания изправи се или отстъпва назад. Състезателя спре своя кон където и да е при прескачането на препятствия. Съпротивата се наказва, като неподчинение. Ако тя продължи повече от 45 секунди състезателя се елиминира.

12. Падания - наказание

Отговор: Ездача се счита за паднал когато без да е паднал коня докосне земята или му е необходима помощ за да възседне. Коня се счита за паднал когато е допрял с рамо, бедро или двете земята или препятствието. Наказват се с елиминиране.

11. Непозволена помощ

Видове непозволена помощ

Отговор. Всяка физическа намеса, поискана или не от трето лице между старта и финала с цел подпомагане на състезателя или коня му е непозволена помощ.

Всяка помощ да се стегне опаса, да се подаде нагайка, да се постави юздечка води до елиминирание.

Разрешено е да се подаде тока и очила

12. Изключване

Възможни причини за изключване (елиминирание)

- скачане на препятствие преди старт и сигнал с камбана
- стартиране преди камбана
- При забавяне скачането на първо препятствие след пресичане на стартовата линия повече от 45 секунди
- при съпротива в паркура повече от 45 сек.
- забавяне прескачане на следващо препятствие повече от 45 сек.
- ако пропусне преминаване на врата или флаг и преодолее следващото препятствие
- ако прескочи или направи опит да скочи препятствие което не е включено в паркура
- ако преодолее препятствие не в определен ред
- ако прескочи препятствие в неправилна посока
- ако продължи паркура след като е бил спрян преди сигнал с камбана
- ако не започне преодоляването на комбинацията от препятствие А след като е бил спрян.
- ако пресече финала без кон или пресече финала в неправилна посока
- ако състезател и кон напуснат терена преди края на паркура
- ако освободил се кон напусне сам терена преди края на паркура

- ако има непозволена помощ
- ако използва нагайка по дълга от 75 см. или утежнен край. Не се позволява заместител на нагайка.
- не завърши състезанието вследствие на злополука
- при второ неподчинение (изключение Наредбата на БФКС)
- при падане на кон и/или ездач
- ако журито реши, че един кон или състезател е неспособен да продължи
- не спре при сигнал на камбана

13. Жестокост спрямо конете

Примери за жестоко отношение към конете

Отговор: Забранено използване на нагайка третирано като жестокост: да не служи за изливане на гнева

- използването на нагайката удряйки коня по главата,
- употребата ѝ през рамо(например ако нагайката е в дясната ръка да удря коня отляво/ само в дисциплината всестранна езда
- използването ѝ повече от три пъти за всеки един инцидент.
- използването ѝ след прескачане на последно препятствие
- използването ѝ след елиминиране
- бариране на коня – всяко изкуствено техническо средство имащо за цел да принуди коня да скочи по-високо и по-внимателно при състезание

14. Флагове:

Червени и бели флагове се използват в следните случаи:

- показват границите на препятствията един червен отдясно и един бял отляво на отвесните препятствия, по два червени отдясно и два бели отляво на широките препятствия
- задължителни точки за заобикаляне
- ограничават водното препятствия, както широкото

- стартовата линия
- финалната линия

15. Състезателен манеж в обездката - размери

Състезателният и тренировъчните манежи в дисциплината обездка имат размери 60/20 метра

16. Облекло и амуниция

16.1. Облекло

Отговор: Състезателите са длъжни да носят облекло когато се явяват пред зрителите и са длъжни:

- по време разглеждането на паркура състезателят трябва да бъде чист и спретнат. Задължително трябва да носи ездови ботуши, бели бричове, бяла или светла риза и бяла връзка. Яката и ръкавелите трябва задължително да са бели.
- при лошо време се разрешава носенето на дъждобран или яке
- носенето на шапка с захваната на три опорни точки е задължително за всеки по време на състезание и се препоръчва на всеки който язди на тренировъчните плацове. Задължителна е по всяко време за деца и юноши.
- задължително е носенето на сако, бяла вратовръзка и риза с бяла яка и бели маншети и черни ботуши по време на състезание. Ако е разрешено скачането без съка ризата трябва да бъде с дълги или къси ръкави.

16.2 За отделните дисциплини виж:

Прескачане на препятствия - чл. 256

Обездка - чл. 427

Всестранна езда - чл. ~~521~~ 538

Издържливост - чл. ~~810~~ 809

17. Амуниция

За отделните дисциплини виж

Прескачане на препятствия - чл. 257

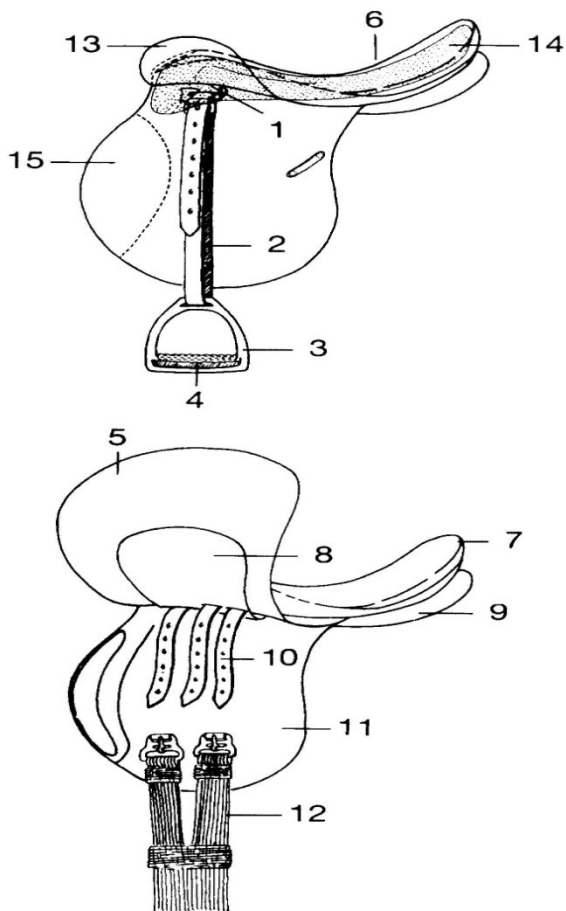
Обездка - чл. 428

Всестранна езда - чл. ~~522~~ 539

Издържливост - чл. 810

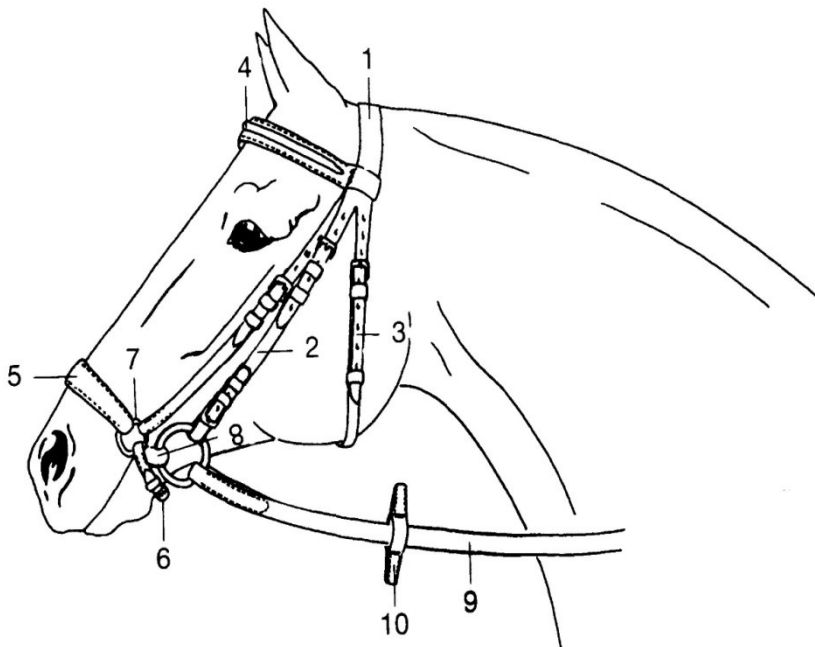
18. Описание на седлото:

1. Скоба за стременника
2. Стременници
3. Стремена
4. Подложки на стремето
5. Крило на седлото
5. Седлова площ (седалище)
7. Заден лък
8. Подложка за скобата на стременника
9. Седлови възглавници (тапицерия)
10. Подстеги
11. Долно крило
12. Опас
13. Седлова камера
14. Ленчик
15. Възглавници за коленете на ездача

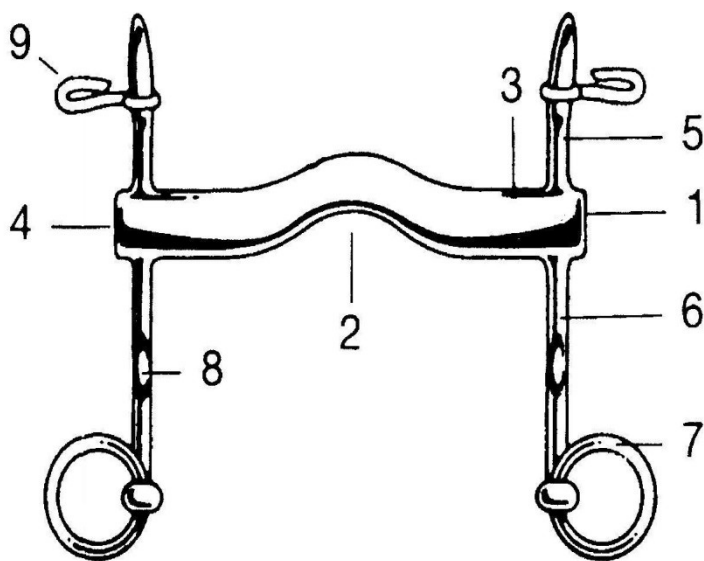
19. Описание на юздечката

1. Надтилен ремък
2. Страничен ремък
3. Подбраден ремък
4. Челен ремък
5. Презносник
6. Подбраден ремък
7. Малка халка на презносника
8. Трензелно удило
9. Повод
10. Ограничители за мартингал

40. Описание на мундщучно удило

1. Мундщук
2. Свободно место за езика (бомбе)
3. Удилен лост
4. Глава на мундщука
5. Горно рамо
6. Долно рамо
7. Халка за повода
8. Отвор за допълнителен мундщучен ремък
9. Кука за цепочката

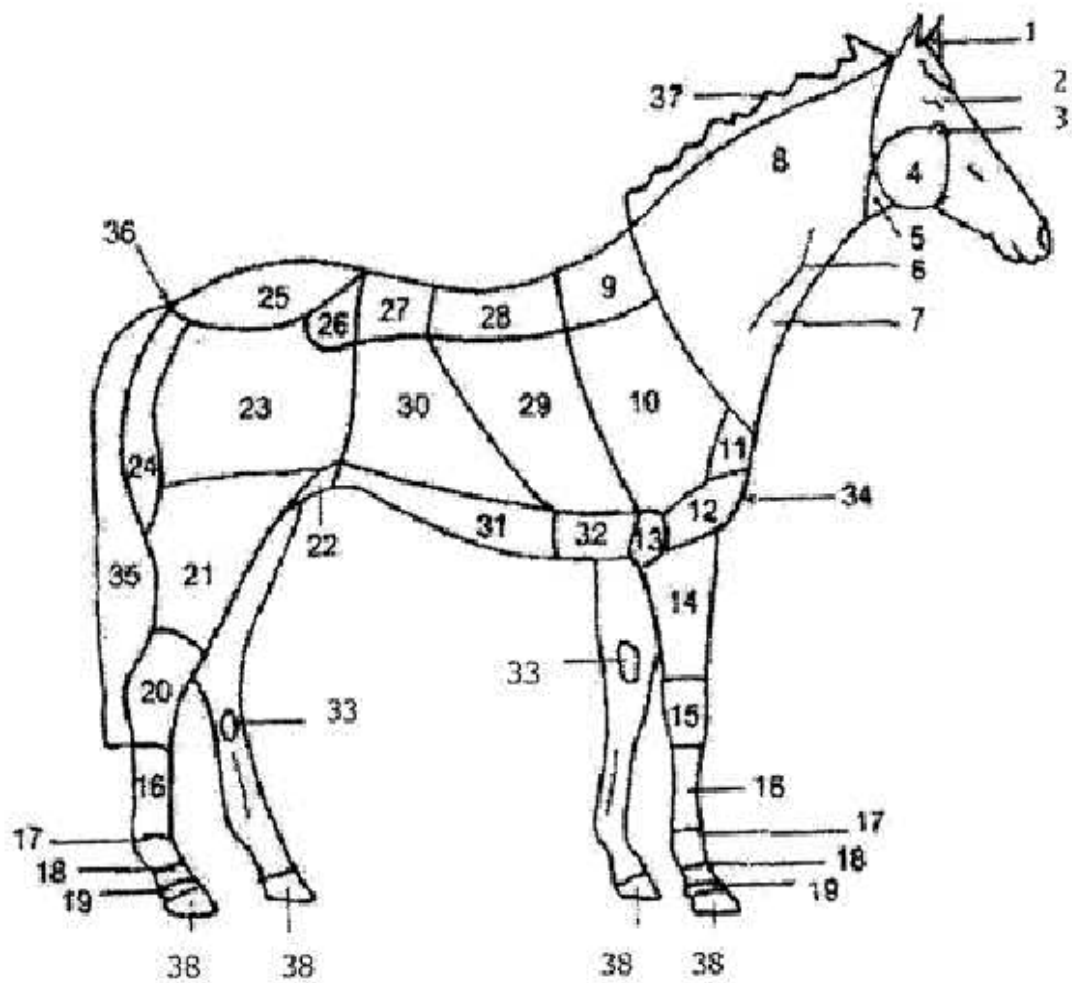
21. ПОЗДРАВ

ПРЕСКАЧАНЕ ЧЛ. 256

ОБЕЗДКА ЧЛ. 430

ЧАСТ III. КОН И ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ОБЩУВАНЕ С КОНЕТЕ

1. Части на коня

1	Задилък (Poll)	20	Скакателна става (Hock)
2	Надочна ямка (Supraorbital Fossa)	21	Подбедро (Gaskin)
3	Око (Eye)	22	Коляно (Stifle)
4	Буза (Cheek)	23	Бут (Gaskin)
5	Гърло (ганаши) (Throat)	24	Седалище (задница) (Buttock)
6	Югуларна бразда (Jugular furrow) (Jugular groove)	25	Крупа Croup (Rump)
7	Трахея Windpipe (Trachea)	26	Хълбок (Angle of Ilium)
8	Шия (Neck)	27	Поясница (Loins)
9	Холка (Withers)	28	Гръб (Back)
10	Плешка (Shoulder)	29	Гръден кош (Chest)
11	Раменна става (Point of shoulder)	30	Странична коремна стена (Flank)
12	Рамо (Arm)	31	Корем (Belly)
13	Лакът (Elbow)	32	Гръдна обиколка (най-широката част на гръдния кош (Girth)
14	Подрамо (Forearm)	33	Кестен (Chestnut)
15	Карпална става (Knee)	34	Гърди (Breast)
16	Свирка (Cannon)	35	Опашка (Tail)
17	Бабка (Fetlock)	36	Опашен корен (Dock, Root of tail)
18	Пръст (Pastern)	37	Грива/Основа на гривата (Mane/Crest)
19	Венец на копитото (Coronet)	38	Копито (Hoof)

2. Правила за безопасност при работа с коня

2.1 Влизане при коня

Отговор: задължително преди влизане при коня с глас се предупреждава коня, че искаме да влезем при него

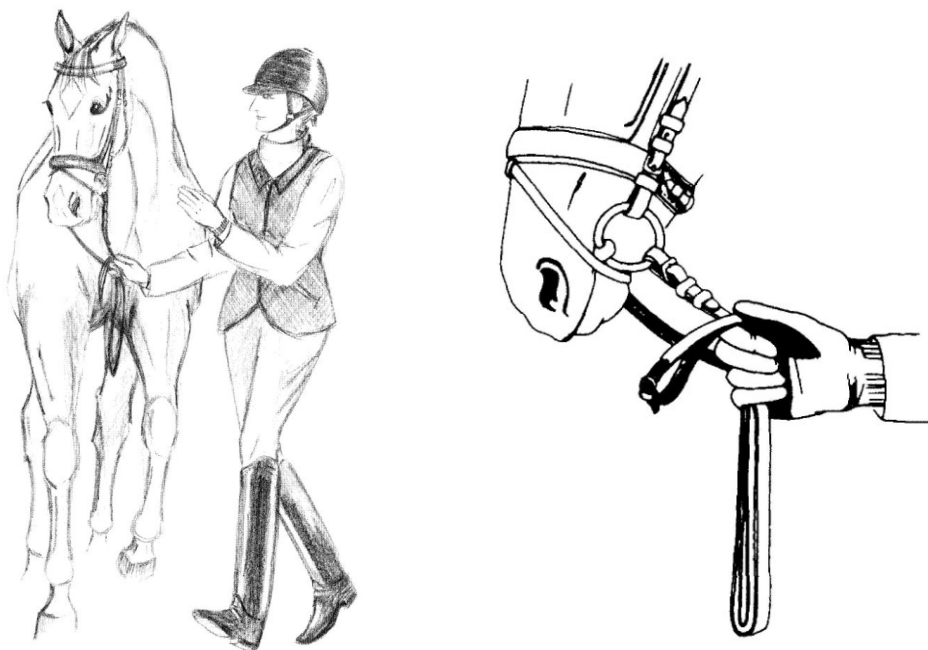
2.2. Маркировка на коне, които хапят или ритат

На конете които ритат се поставя червен конец на опашката, а на които хапят на гривата

2.3. Възсядането, слизането, седлаенето, разседлаването и воденето на коня се извършва от ляво

Водене на коня

1. Воденето на коня става с дясна ръка, лявата му страна. Водещата ръка държи двата повода близко до оглавника. Свободната ръка може да гали шията на коня
2. Поводът се държи с водещата ръка скатан така, че да не провисва и да не се влечи или застъпва от коня или ездача.

2.4. Тоалетни принадлежности

Отговор: четка, чесало, копитно ножче, суконка (вълнен парцал), дървен гребен или четка за грива и опашка, копитна смазка

3. Хранене

Храненето трябва да става по едно и също време в денонощието, определено с режима на конюшната. Всички коне в конюшната се хранят едновременно, за да не се дразнят.

Коня приема два вида храна – концентриран фураж и груб фураж. Концентриран фураж : овес, ечемик, царевича, гранули, мюсле и др. Груб фураж: ливадно сено, люцерна, слама и др.

По-голяма част от денонощната норма на грубия фураж трябва да се дава при вечерното хранене (40-45 %), за да има достатъчно време за преработване през нощта.

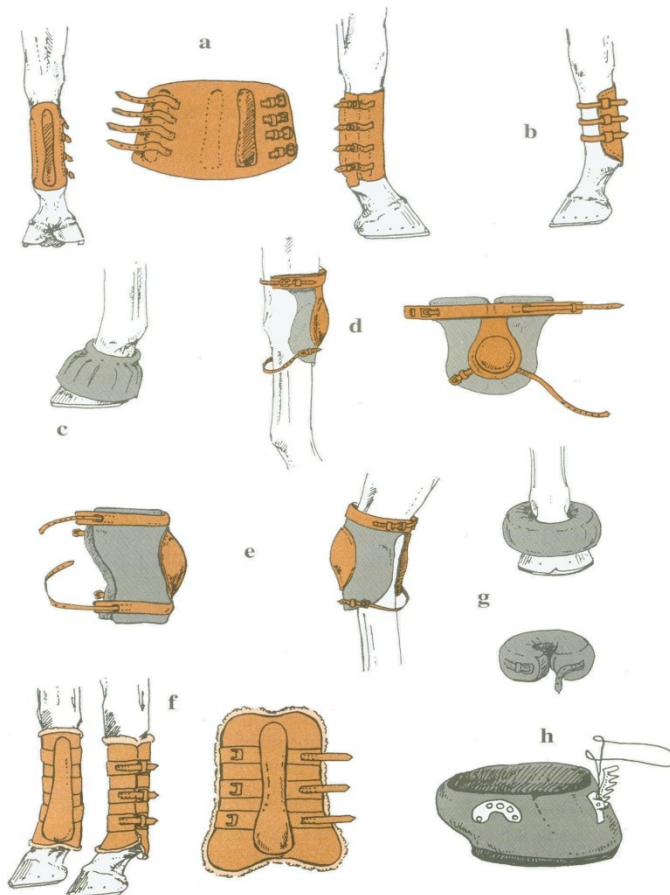
При сухите груби фуражи е добре преди хранене същите да се навлажнят с вода.

Дневна дажба за концентриран фураж – 4 до 7 kg. Дневна дажба за груб фураж – 6 до 10 kg. Количеството зависи от живото тегло на коня, от дневното физическо натоварване и здравословното му състояние. Концентрирания фураж се дава 2-3 пъти в денонощието (сутрин, обяд и вечер), а грубия 4- 5 пъти.

Преди всяко хранене е необходимо да се прегледа фуража за наличие на плесени (мухъл), татул, трева чемерика, тръни, твърди предмети – камъчета, пирони и др.

4. Защитни средства за коня

- a - Гамаша за предни крака, цялостно покритие, закопчават се от външната страна
- b - Преден гамаш, отворен отпред с защита само на сухожилието от задната страна;
- c - Камбани за защита на копитото. Поставят се с разтягане.
- d - Протектор за коляно, закопчава се отзад;
- e - Протектор за скакателната става
- g - Дебел мек протектор за бабкова става
- f - Гамаша за „Поло“
- h - Обувка за копито

5. Основни цветове на коня (характеристики на цветовете)

Черен (Black): Черният пигмент е основен по космената покривка на тялото, крайниците, гривата и опашката, без да се наблюдават шарки различни от бели петна.

Кафяв (Brown):

Космената покривка е смесица от черен и кафяв пигмент, а дисталните части на крайниците, гривата и опашката са черни;

Кестеняв (Bay):

Нюансите на кестенявият цвят варират значително от тъмно-червеникав цвят почти кафяв до жълтеникав цвят, почти алест, но може да се разграничи от алестия цвят по това, че при кестенявия цвят гривата и опашката са черни, и почти винаги има черно по крайниците и по връхчетата на ушите.

Алест (Chestnut):

Като алест цвят се определя всеки нюанс на червеното, но ако няма черно, както при кестенявия цвят. Варира от златисто до тъмночервено. Има много вариации при този цвят подобна на различните нюанси, които може да има монетата.

Сив (Grey):

Когато космената покривка на тялото е разнообразна мозайка от черни и бели косми с черна кожа. С възрастта космената покривка изсветлява. Чисто бялото е изключение.

Други: Апалуза (Appaloosa), Кремав (Cream), Паломино (Palomino), Изабела (Dun), Шарен на черни петна (Piebald), Шарен на петна, различни от черно (разноцветни петна) (Skewbald)